

AGERLØKKE: Skovsgaards landbrug

Velkommen til Danmarks Naturfondes økologiske landbrug

Stien udgår fra gårdens sydøstlige hjørne i marken bag Skovsgaards iskælder. Ruten er ca. 2 km og markeret med røde trekanten. Stien kan i perioder være omlagt på grund af græssende dyr – følg da skiltene. Ruten er ikke egnet for barnevogne og kørestole.

Vigtigt når du færdes på markerne:

- Hold afstand til de græssende dyr.
- Hunde må ikke medtages i indhegninger med dyr. Alle andre steder skal hunde føres i snor.
- Stien er delvis en trampesti. Årstiderne, markarbejde og planternes vækst kan påvirke passagen.
- Færdsel sker på eget ansvar.

Skovsgaards økologiske landbrug

Skovsgaard er på i alt 389 hektar. Heraf er ca. 159 ha dyrket landbrugsjord, 97 ha skov, 93 ha eng og overdrev og 40 ha mose, sø og andre udyrkede arealer.

Skovsgaards landbrug har været dyrket ved økologisk drift siden 1989.

Markplan og sidste nyt om Skovsgaards landbrug finder I på oplysningstavlen foran Skovsgaard Café og Gårdbutik. Følg den markerede rute på kortet og se hvordan vi dyrker vores marker.

1 Sædskifte

Skovsgaards landbrug drives med et 5-årigt sædskifte:

- Første år: Vårkorn med efterafgrøde
- Andet år: Vinterkorn
- Tredje år: Bælgplanter
- Fjerde år: Vårkorn med udsæd af kløvergræs
- Femte år: Kløvergæs

Skiftet mellem forskellige afgrøder medvirker til at begrænse mængden af skadedyr og ukrudt, og det hjælper med at tilføre næring og sikre god struktur og omsætning i markerne.

2 Afgrøder

Bælgplanter, som for eksempel kløver, er en meget vigtig afgrøde i økologisk landbrug. Knolde på bælgplanters rødder kan omdanne frit kvælstof fra luften til fast kvælstof, som planterne kan bruge som næring.

Korn dyrkes på gården til foder til dyrene, til ølproduktion

og til salg med henblik på forarbejdning til mel og gryn. Vårkorn sås om foråret, vinterkorn om efteråret.

Kløvergræs høstes typisk to-tre gange i løbet af sommeren og forarbejdes til ensilage og wraphø, som bruges til vinterfoder til gårdens dyr. Kløvergræsmarker og høstede kornmarker bruges også til at sætte dyr på græs.

3 Nytte- og skadedyr

I et økologisk landbrug bruges ikke gift til bekæmpelse af skadedyr på afgrøderne. Levende hegn, naturstriber og vandhuller spredt i markerne er med til at sikre levesteder for et varieret dyreliv - her i blandt nyttedyr som edderkopper, mariehøns, guldojer, svirrefluer, rovbiller og meget andet, der hjælper med at holde for eksempel bladlusangreb nede. Et varieret sædskifte er også med til at begrænse mængden af skadedyr i afgrøderne.

4 Bents Dam

De 25 vandhuller og damme på Skovsgaards dyrkede marker er gravet for mange år siden for at skaffe drikkevand til markens kreaturer. De fleste af vandhullerne er på tre sider bygget op af en lodret stensætning, så dyrene kun har kunnet komme til vandfladen fra én side - og derved ikke har kunnet træde brinkerne ned. Skovsgaards vandhuller vedligeholdes som i gamle dage. Det sker ved - med nogle års mellemrum - at fjerne slam der har samlet sig i bunden af vandhullet, og skære skyggende træer og buske væk.

5 Næringsstoffer og ukrudt

I et økologisk landbrug bruges ikke kemisk fremstillet gødning. Derfor kan det være en udfordring at skaffe nok gødning til gårdens marker. Ud over dybstrøelse fra gårdens stalde, kvælstof fra bælgplanter, tilføres markerne kompostet muld fra have- og parkaffald i Langeland Kommune, samt i begrænset omfang gylle fra et økologisk landbrug på Fyn.

I et økologisk landbrug bruges ikke kemiske stoffer til bekæmpelse af ukrudt. Ukrudt holdes nede ved at strigle med ukrudtsharven, ved at have et varieret sædskifte og ved at lave et grundigt forarbejde, før afgrøden sås. Genstridigt ukrudt som agertidse og agersennep topkappes mens kornet er forholdsvis lavt.

Køresporene i marken laves af traktoren, når der bekæmpes ukrudt.

6 Levende hegn

De levende hegn giver læ til markerne og begrænser udtørring. Skovsgaards hegn er meget artsrige med omkring 25 forskellige arter af buske og træer. Heraf følger en stor artsrigdom af urter og et dyreliv, der er knyttet til de mange forskellige planter.

Hegnene plejes som i gamle dage, med stævning (nedskæring til stub) med ca. 15 års interval. Med Skovsgaards ca. 16 km hegn, er der således til enhver tid både nyligt stævnet og gammelt hegn omkring Skovsgaards marker.

7 Husdyr

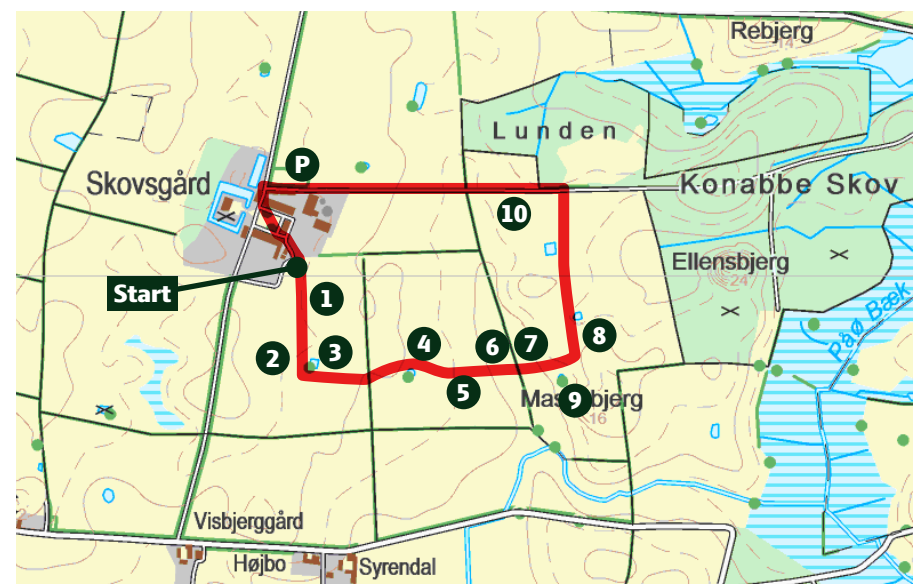
På Skovsgaard har vi 150 moderfår med lam, 85 stude plus køer og kalve af Sortbroget Jysk Malkerace og 60 kvier og 45 heste i pleje. Dyrenes græsning er en vigtig del af plejen

Se efter den gule folderkasse - her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med røde trekanten på pæle

af Skovsgaards marker, enge og overdrev. De tre arter har forskellige måder at græsse på. Et varieret dyrehold, giver os mulighed for, at sætte de rigtige "tropper" ind i forhold til den græsning og pleje, vi gerne vil opnå.

Læs mere om Skovsgaards dyrehold på oplysningstavlen foran Skovsgaard Café og Gårdbutik.

8 Jordbunden

Langeland blev formet, da den sidste gletsjer i Weichselistiden smeltede væk for ca. 11.500 år siden. Resultatet blev en bund af fed, lerholdig morænejord med spredte hatformede bakker, der hovedsageligt består af sand og grus. Skovsgaards marker er derfor en mosaik af lerholdige flader og sandede bakker.

9 Overdrev

De største af Skovsgaards hatformede bakker var i gamle dage gårdens overdrev, som kun blev brugt til, at have dyr på græs. Danmarks Naturfond har besluttet at genskabe nogle af disse overdrevsarealer. På grund af den sandede jord, bliver her hurtigt tørt, og uden tilførsel af næringsstoffer er der basis for med tiden at få genskabt en værdifuld biotop.

10 Naturstriber

Hegn og bræmmer er ledelinjer for det vilde plante- og dyreliv i agerlandet. For at sikre et tæt netværk af ledelinjer i markerne, har vi yderligere etableret naturstriber tværs igennem de større marker. Disse naturstriber er etableret som jordvælde, som barjordsstriber eller som bræmmer med hjemhørende vilde urter. De forskellige typer af bræmmer tilgodeser forskellige behov og giver dermed levested for en bred vifte af arter.

Læs mere om Skovsgaards naturstriber på oplysningstavlen foran Skovsgaard Café og Gårdbutik.

Kortsignaturer - rutekort

	Levende hegn		Sø/vådomr.
	Skov		Bygninger
	Vej		
	Rute		

4 Henvisning til forklaring

© Kort & Målestyrelsen (G. 21-01)

Landbrugsstien er en af de 5 stier, der fører gennem herregårdsskabet på Danmarks Naturfond's økologiske herregård Skovsgaard på Langeland. Skovsgaard ligger ca. 13 km syd for Rudkøbing. I Lindelse køres mod øst til Hennemved, hvorfra der er skiltning til Skovsgaard. Stien udgår fra gårdens sydøstlige hjørne bag Skovsgaards iskælder. Den grønne firkant svarer til rutekortet på indersiden.

Yderligere information

Danmarks Naturfond Skovsgaard,
Kågårdvej 12, Hennemved, 5900 Rudkøbing
Fondsadministrator: Bjarne Hanse, tlf.: 62 57 14 15
Mail: danmarksnaturfond@danmarksnaturfond.dk
www.danmarksnaturfond.dk

Naturformidling

Marianne Krag Petersen
Danmarks Naturfredningsforening
Tlf.: 62 57 26 66. Mail: mkp@dn.dk
www.dn.dk

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening,
Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening,
Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Naturstyrelsen.
Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Tekst: Marianne Krag Petersen
Illustrationer: Michael Pedersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

www.spor.dk

Sporene på Skovsgaard: Agerløgke

**Spor i
Landskabet**